

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av utbildningen på
språkintröduktion i gymnasieskolan vid Allésko-
lan skolenhet 6, belägen i Hallsbergs kommun
med Sydnärkes Utbildningsförbund som huvud-
man

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Alléskolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av utbildningen på språkintruktionsprogrammet under våren och hösten 2016. Granskningen vid Alléskolan skolenhet 6, belägen i Hallsbergs kommun med Sydnärkes Utbildningsförbund som huvudman, ingår i detta projekt.

Alléskolan besöktes den 9 – 11 maj 2016. Ansvariga inspektörer har Sven-Olof Lundin och Mirzet Tursunovic varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av utbildningen på språkintruktionsprogrammet i gymnasieskolan genomförs i ytterligare 41 skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en publikation. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Skolinspektionen har följt två elevers utbildning vid språkintruktionsprogrammet i denna granskning. Elevnamnen *Hassan* och *Della* i denna rapport är fiktiva och används endast för att underlätta läsningen.

Bakgrundsuppgifter om Alléskolan

Huvudmannen för utbildningen vid Alléskolan, Sydnärkes Utbildningsförbund, är ett kommunalförbund med Askersund, Hallsberg och Laxå som medlemskommuner. Alléskolan är Örebro läns största skola med cirka 1 500 elever fördelade på 16 nationella program, fem intruktionsprogram samt gymnasieskolor. Skolan har flera nationella idrottsutbildningar (NIU) vilket gör att det vid skolan finns elever från ett fyrtiotal kommuner i landet.

Enligt verksamhetsredogörelser från rektorn och huvudmannen, daterade den 30 och 31 mars 2016, fanns det då 252 elever och 30 lärare på språkintruktionsprogrammet. Enligt rektorn har antalet elever vid språkintruktionsprogrammet från januari 2013 ökat från 30 till 252 elever vilket innebär att verksamhetens omfattning sjufaldigats på tre år.

Utbildningen vid språkintruktionsprogrammet är organiserad utifrån fem olika undervisningsgrupper. När eleverna börjar kartläggs elevernas tidigare skolgång, bästa skolspråk samt mål med studierna. I takt med studierna bedöms elevernas progression i svenska utifrån den gemensamma Europeiska referensramen för språk. I takt med elevernas progression förflyttas eleverna mellan de fem olika grupperna i verksamheten.

I varje grupp görs en nivågruppering utifrån elevernas kunskap i de olika ämnen de läser. Vid Alléskolan har eleverna möjlighet att läsa samtliga ämnen i grundskolan med undantag för Teknik och Slöjd. När eleverna nått en kunskapsnivå motsvarande årskurs 7 får eleverna enligt huvudmannens plan för utbildningen välja spår mot yrkesprogram eller högskoleförberedande program. I det senare fallet inriktas utbildningen mot antingen ett naturvetenskapligt eller ett samhällsvetenskapligt spår.

Skolinspektionen har följt två elevers utbildning vid språkintruktionsprogrammet i denna granskning. Elevnamnen *Hassan* och *Della* i denna rapport är fiktiva och används för att underlätta läsningen.

Resultat

1. Utformas utbildningen så att den är flexibel och anpassas efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov, med avseende på studietakt, omfattning och innehåll?

Frågeställning fokuserar på i vilken omfattning huvudmannen, rektorn och skolpersonalen erbjuder eleverna en flexibel utbildning utifrån deras skiftande behov och förutsättningar. Det handlar om huvudmannens plan för utbildningen, kartläggning av elevernas kunskaper, den individuella studieplanen och hur den planen följs upp och omprövas. Forskning och identifierade framgångsfaktorer pekar på vikten av att riktlinjer finns för organisation och mottagande av nyanlända elever såväl som att en inledande bedömning genomförs av elevens kunskaper och erfarenhet. Framgångsfaktorer är också att utbildningen och undervisningen planeras och genomförs utifrån det be-

dömningen visar om elevens förutsättningar och behov samt att elevens utveckling mot utbildningens mål kontinuerligt utvärderas.¹

Flexibel utbildning

Huvudmannen har inför granskningen redovisat en plan för språkintruktionsprogrammet. Av planen framgår bland annat att eleverna vid språkintruktionsprogrammet i första hand ska bli behöriga för vidare studier i gymnasieskolan, på vuxenutbildning eller på folkhögskola. Planen anger också att bedömningen av elevernas kunskapsprogression i ämnena svenska, matematik och engelska ska baseras på den Gemensamma Europeiska Referensramen för språk och matematik. Planen anger även att andra insatser som är gynnsamma för elevens utveckling, lärande och motivation kan förekomma liksom att eleverna ska ges information om och vägledning i det svenska samhället och mot fortsatt utbildning och arbetsmarknad. Däremot finns inga uppgifter om utbildningens omfattning eller längd annat än beskrivet som att eleverna på språkintruktionsprogrammet har *"samma rättigheter till resurser, utbildning och utveckling som alla andra elever inom gymnasieskolan"*.

Av intervjuer med studie- och yrkesvägledare och representanter för elevhälsan framgår att dessa inte tidigare har sett huvudmannens plan för utbildning, men att de tycker att innehållet stämmer överens med deras verksamhet.

Enligt de ledamöter av direktionen för Sydnärkes Utbildningsförbund som intervjuats tas det politiska ansvaret genom att verksamheten återkommande redovisar resultat samt begär resurser för verksamheten. Politikernas främsta uppgift är att tillhandahålla de resurser verksamhetens ledning begär för att kunna leverera en skola med hög kvalitet. "Programplan för Språkintruktionsprogrammet" är framtaget av skolans rektor och föredragen och beslutad i direktionen utan att huvudmannen angett inriktning eller förutsättningar för arbetet.

Som nämnts i bakgrundsbeskrivningen har skolan organiserat verksamheten så att eleverna, när de nått en kunskapsnivå motsvarande årskurs 7, får välja ett av tre spår. Båda de intervjuade elevernas utbildning är inriktad mot det samhällsvetenskapliga programmet. Av intervjuer med lärare, rektor och övrig personal samt av de intervjuade elevernas individuella scheman framgår att eleverna vid språkintruktionsprogrammet vid Alléskolan bedriver sina studier på motsvarande heltid.

¹ Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

Kartläggning

Enligt redovisade uppgifter kartläggs eleverna i enlighet med av Skolverket framtaget kartläggningsmaterial. Vid kartläggningen, där eleven stöds av tolk, tar skolan reda på skolbakgrund, språk och framtidsstankar och liknande aspekter. Enligt de intervjuade lärarna deltar undervisande lärare i engelska och matematik vid kartläggningen. I de fall det finns betyg från elevens tidigare skolgång i hemlandet valideras dessa, men *"vi kan bara validera gymnasieutbildning eller slutbetyg motsvarande gymnasieutbildning"*, säger en lärare. Elevhälsan och studie- och yrkesvägledare är enligt rektorn inte med vid kartläggningen. Rektorn uppger dock att i de fall eleverna tidigare gått på en svensk grundskola har överlämningar hittills fungerat bra och att den skriftliga dokumentationen från avlämnande skolor överlämnas till Alléskolans specialpedagog.

Eleverna går i grupp 1 under cirka fem veckor. Under denna tid kartläggs eleverna och efter kartläggningen placeras de in i någon av de fem grupperna, där det finns en för elever som är helt utan skolbakgrund och ett "snabbspår" för elever med lång skolbakgrund. Från början erbjuds eleverna enligt huvudmannens uppgifter, ämnena svenska som andraspråk, matematik, bild, modersmål, musik och hemkunskap. I takt med att språket utvecklas får eleverna välja spår mot yrkesprogram eller studieförberedande program. I de ämnen som tillkommer gör varje lärare en kartläggning av elevens kunskaper för att kunna anpassa undervisningen efter elevens förutsättningar och behov.

De elever som intervjuas bekräftar att deras förkunskaper kartlagts av skolan när de började sin utbildning och att den genomförts av undervisande lärare. *Hassan* berättar: *"Här har de tagit reda på vad jag kunde i matematik och engelska."* Däremot uppger *Hassan* att skolan inte tagit reda på hans förkunskaper i ämnena samhällskunskap eller historia, men att det inte gör något då hen inte gått i skolan de senaste sex åren och att hen därför tyckte det var *"okej att börja från början"*.

Förkunskaper och behov

De individuella studieplaner som upprättats för *Hassan* och *Della* innehåller uppgifter om vilka ämnen eller kurser eleverna har läst eller läser samt under vilken period respektive ämne eller kurs planeras pågå. Studieplanerna innehåller också uppgifter om vilka lärare som undervisar eleven samt de betyg eleven har fått. I en av elevernas studieplaner finns också uppgift om en annan insats, benämnd "Eget arbete" vilken eleven deltagit i under sin tid på skolan. Insatsen handlar om läxläsning och stöd av olika slag. Eleverna kan ta med det de behöver jobba med och få hjälp av pedagogerna.

Däremot finns i elevernas individuella studieplaner ingen uppgift om elevernas tidigare skolbakgrund eller om vilka mål eleven har med sina studier, vare sig på kort eller på lång sikt. Av intervjuer med de båda elevernas mentor framgår dock att lärarna har kännedom om elevernas målsättningar, genom de samtal de kontinuerligt för med eleverna, men att detta inte dokumenteras. Eleven *Hassan* berättar vid intervjun att hans hemkommun har frågat honom om hans skolbakgrund från hemlandet. Hemkommunen har dock inte gjort några tester av hans kunskaper, vilket dock Alléskolan gjort. Först testades hans kunskaper i matematik och engelska och därefter har de undervisande lärarna testat *Hassans* förkunskaper allt eftersom hen börjat studera de andra ämnena. Kunskaperna i svenska säger *Hassan* testades i början varje vecka. Även eleven *Della* uppger att Alléskolan tagit reda på hans kunskaper i engelska och matematik. Av intervjun med rektorn framgår att eleverna på språkintruktionsprogrammet har möjlighet att läsa gymnasiekurser parallellt med att de skaffar sig behörighet till ett nationellt program. En av de intervjuade eleverna har också fått betyg i moderna språk 5.

Enligt rektorns verksamhetsredogörelse ger skolan elever studiehandledning på sex språk till de elever som så önskar. Dock har vid tiden för granskningen inte de elever som börjat under vårterminen 2016 erbjudits studiehandledning på modersmålet, då skolan fokuserat på att skapa plats för eleverna. Skolan kommer dock erbjuda de elever som behöver studiehandledning på modersmålet från hösten 2016.

Uppföljning och utvärdering

Av genomförda intervjuer med de två eleverna, lärarna och rektorn framgår att lärarna kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsutveckling i de ämnen de läser. Kunskapsutvecklingen dokumenteras i form av omdömen två gånger per år i ett digitalt system som också eleverna har tillgång till. Förutom att eleverna, utifrån sina kunskaper i svenska är placerade i en av fem grupper, är de också inom dessa fem grupper indelade i grupper utifrån sina kunskaper i övriga ämnen. Allt eftersom elevernas kunskaper byggs upp förflyttas de i systemet för att efter att de nått grupp fem kunna söka in på ett nationellt program i gymnasieskolan. Enligt lärarna är det den undervisande läraren som bedömer när en elev är klar i ett ämne utifrån kunskapskraven i respektive ämne. En lärare berättar: *"I de flesta fall är våra kurser upplagda för att eleverna ska klara dem under två terminer, men det kan ta både kortare och längre tid."*

Enligt den verksamhetsredogörelse rektorn lämnat är skolans målsättning att eleverna på språkintruktionsprogrammet ska bli behöriga till nationellt program inom som längst fyra terminer. För elever som inte når detta mål erbjuder skolan yrkesintroduktion i syfte att eleverna ska få en grund för anställning i något

yrke. Rektorn uppger också vid intervjun att hon bedömer att skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla tekniker för att utvärdera elevernas kunskapsutveckling i såväl svenska som i andra ämnen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att utbildningen till stora delar är flexibelt utformad och anpassad efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov avseende studietakt, omfattning och innehåll. Detta stöds också av den plan för utbildningen huvudmannen beslutat om.

Elevernas kunskaper och erfarenheter kartläggs av skolan och hänsyn tas till vad kartläggningen visat när elevens utbildning planeras. Dokumentationen av kartläggningen genomförs dock inte fullt ut och i elevens individuella studieplan anges inte de mål eleven har på såväl kortare som längre sikt.

Skolan har organiserat verksamheten på språkintröskning i tre spår, yrkesintröskning, naturvetenskapsprogrammet eller samhällsprogrammet, inom vilka det finns en beredskap och vilja för att göra individuella anpassningar för eleverna. Eleverna kunskapsutveckling följs upp, utvärderas och dokumenteras kontinuerligt.

2. Får eleverna studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av deras utbildning, så att de stöds och vägleds inför deras framtida utbildnings- och yrkesval?

Frågeställning fokuserar på om eleverna får studie- och yrkesvägledning av skolpersonalen som en integrerad del av deras utbildning, så att de får kunskap om och kan göra medvetna och självständiga val om sin studie- och yrkesinriktning. Det handlar alltså om att personalen på skolan ska informera och ge eleverna vägledning inför de val av kurser som erbjuds, om möjligheterna till fortsatta studier i och utanför gymnasieskolan och om framtida yrkesval och att den studie- och yrkesvägledning som elevernas får är en integrerad del av deras utbildning. En del av detta vägledningsarbete handlar också om att ge eleverna stöd i att formulera mål för sina studier. Vidare handlar det om att eleverna ska öka förmåga till studieplanering och att ta ställning till sin studie- och yrkesinriktning. Forskning visar på vikten av ett nära samarbete med omgivande samhälle för att utveckla utbildningen och dess kvalitet.²

Personal

² Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

Skolans studie- och yrkesvägledare har i sitt uppdrag ansvar för alla introduktionsprogram vid Alléskolan, vilket innebär sammanlagt 400 elever av vilka drygt 250 går språkintruktionsprogrammet. Personen ifråga har ingen studie- och yrkesvägledarutbildning men uppger sig ha lång erfarenhet av att arbeta med studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledaren säger sig inte vara bekant med skolans plan för utbildningen för yrkesintroduktionsprogrammet men uppger att det är möjligt att han fått den i samband med att han började sin anställning. Under vårterminen har studie- och yrkesvägledaren främst arbetat med att ge vägledning åt de elever som blivit behöriga att söka in på nationellt program i gymnasieskolan.

Det finns också en ungdomskonsulent vid skolan som främst arbetar med att ordna studiebesök och i förekommande fall praktikplatser åt eleverna på introduktionsprogrammen.

Vägledning

Enligt rektorn är det i första hand elevernas mentorer som hjälper eleverna att planera sina studier och sitt fortsatta yrkesliv. Detta stöds också av den intervjuade studie- och yrkesvägledaren. Den intervjuade mentorn uppger att han i sin roll som mentor har en naturlig kontaktyta mot eleven, och därför vid behov kan initiera kontakter med syv. Mentorn säger också att eleverna kan fortsätta att diskutera med honom (mentorn) om de frågor de fått information om av vägledaren. En av de intervjuade eleverna uppger också att *"lärarna har hjälpt mig att komma fram till mitt mål, vad jag vill läsa efter språkintruktionsprogrammet. Det är lärarna som stöttar mig."* Även den andra eleven uppger att det främst är hans mentor som hjälper honom att planera sina studier. Den nu anställde vägledaren har fått inrikta sitt arbete på att vägleda de elever som blivit behöriga att söka nationellt program på gymnasieskolan.

Medvetna och självständiga val

En av de intervjuade eleverna uppger att hen har fått stöd och hjälp, dels av lärarna på skolan, dels av en person hen har kontakt med där hen bor. Med den sistnämnde säger eleven att *"vi pratar om det svenska samhället, hur man kan gå snabbare fram"*. Den andra intervjuade eleven uppger att hen har vetat ända sedan hen var barn vad hen vill arbeta med i framtiden och att hans mentor hjälper honom att nå sina mål.

Integrerad del av utbildningen

Enligt intervjun med lärarna förekommer det viss samverkan med de nationella programmen. Som exempel kan lärarna på språkintruktionsprogrammet kontakta lärare på ett nationellt program för att få till stånd ett besök på ett program, något som varit mest förekommande på teknikprogrammet. Skolan har ett koncept

som de kallar för "Elev för en dag", där elever från grundskolan eller från introduktionsprogram kan följa ett nationellt program under en eller några dagar. En annan av de intervjuade lärarna uppger att hon, utifrån elevernas önskan, ordnat så att några elever på motsvarande sätt kunnat följa undervisningen på det estetiska programmet.

Enligt rektorn håller skolan på att bygga ut den samverkan som redan finns mellan språkintruktionsprogrammet och de nationella programmen. Rektorn säger att samverkan ska bli bättre men att det tar sin tid att formalisera ett samarbete.

Enligt vägledaren och ungdomskonsulenten har ingen av eleverna på språkintruktionsprogrammet någon praktik i sin utbildning. *"Skolan har de senaste åren svängt så att det numera är mycket större fokus på undervisningen"* säger en av de intervjuade. Vägledningsfunktionen samverkar med lärarna främst vid de regelbundna mötena med elevhälsoteamen där elevärenden diskuteras. Som tidigare har framkommit ges eleverna vägledning som en integrerad del av utbildningen och det är då främst lärarna som arbetar med denna vägledning.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att eleverna i viss utsträckning ges studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av sin utbildning, så att de stöds och vägleds inför sina framtida utbildnings- och yrkesval.

Eleverna ges till största del en studie- och yrkesvägledning som dessutom är en integrerad del av deras utbildning. Samverkansformerna mellan lärarna och studie- och yrkesvägledningen fungerar dock inte fullt ut. Eleverna ges inte tillräckliga förutsättningar att formulera mål och göra medvetna och självständiga val för sin fortsatta utbildning och yrkesliv.

3. Bedriver elevhälsan ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete i nära samarbete med skolans övriga personal?

Frågeställning fokuserar på i vilken grad elevhälsan arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande, och i detta arbete samverkar med övriga personalgrupper på skolenheten. Främst i syfte att stödja elevens utveckling mot målen för utbildningen. Tillgången till elevhälsa bedöms på huvudmannanivå. Frågan om hur elevhälsan arbetar gentemot eleverna bedöms på skolenhetsnivå. Forskning och en identifierad framgångsfaktor pekar på vikten av att det finns samsyn i förhållningssätt där all personal tar ett gemensamt ansvar och att de nyanlända eleverna är hela skolans angelägenhet.³

³ Redovisning av plan för genomförande av insatser för att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända elever och vid behov elever med annat modersmål än svenska, Regeringsuppdrag 2015 (Dnr 2015:779), Skolverket

Tillgång

Enligt redovisade uppgifter från huvudmannen har eleverna på språkintröduktion tillgång till skolsköterska, kurator, specialpedagog liksom skolläkare och skolpsykolog. Skolsköterskan arbetar heltid med eleverna på språkintröduktion medan specialpedagogen fördelar sin heltidstjänst på samtliga elever på intröduktionsprogrammen vid Alléskolan. Kuratorn arbetar för närvarande 60 procent av heltid, men då enbart mot eleverna på språkintröduktionsprogrammet.

Enligt företrädare för huvudmannen, Sydnärkes Utbildningsförbund, ses elevhälsan som en viktig del av elevernas utbildning: *"Alla ska ha tillgång till elevhälsan utifrån sina behov."* Enligt huvudmannen har eleverna på språkintröduktionsprogrammet tillgång till elevhälsan i samma omfattning som övriga elever på Alléskolan. På motsvarande sätt framhåller företrädare för utbildningsförbundets förvaltning att språkintröduktion är väl försett med resurser för elevhälsa och att skolan aktivt har styrt resurser dit. Detta visar sig bland annat i att språkintröduktionsprogrammet har ensam tillgång till skolsköterska på heltid och att resursen för kurator också blir motsvarande heltid från och med höstterminen 2016.

Även de intervjuade lärarna framhåller att det finns tillgång till de olika kompetenser som ska finnas i elevhälsan. Även eleverna känner till elevhälsan, de olika kompetenserna och var och hur de kan få tillgång till dem. *"I början på varje läsår kommer de in och presenterar sig i klassen"*, säger en av eleverna.

Hälsofrämjande arbete

Enligt rektorn erbjuds samtliga elever hälsosamtal. Resultatet av samtalen återkopplas till rektor på en övergripande nivå. Enligt rektorn erbjuds eleverna också stödjande och motiverande insatser från elevhälsan, men hittills har det inte funnits något större intresse från eleverna kring exempelvis samtalsstöd eller praktik.

Enligt elevhälsans personal för skolsköterskan samtal med kommunens ungdomsmottagning. Enligt skolsköterskan finns och används ett särskilt undervisningsmaterial för nyanlända som handlar om sex och samlevnad. De intervjuade lärarna framhåller också att skolsköterskan pratar med eleverna i grupp om hälsofrämjande levnadsvanor, något som också de intervjuade eleverna bekräftar: *"Skolsköterskan har pratat med oss om droger, alkohol, tobak och sex och sådant."*

Förebyggande arbete

Enligt skolsköterskan är värdegrundsarbetet lika på skolan, oavsett vilka eleverna är. Skolsköterskan uppger också att hon under hälsosamtalen med eleverna brukar ta upp frågor som handlar om stress och trauma.

Rektorn uppger att det förebyggande arbetet mycket kretsar kring tobaksvanor. Vidare anger rektorn att skolan arbetar med en likabehandlingsplan samt att lärarna pratar med eleverna om värdegrundsfrågor och om sätt på vilka man ska uppföra sig mot varandra.

Åtgärdande arbete

De elever som intervjuats av Skolinspektionen har inte haft behov av åtgärdande insatser från elevhälsan. Detta konstateras av såväl elever som elevernas lärare. Elevhälsan uppger dock att de arbetar med åtgärdande insatser för individuella elever på språkintruktionsprogrammet.

Elevhälsans samarbete med skolans personal

Enligt elevhälsans representanter samverkar de med skolans övriga personal främst i samband med individuella elevärenden. Dessa ärenden lyfts för diskussion antingen av lärare eller av elevhälsans personal. Specialpedagogen uppger vid intervjun att hon informerat lärarna om att hon finns till för dem för konsultativa samtal, men att denna möjlighet kanske inte utnyttjas i den utsträckning hon kunde förvänta sig. Elevhälsan uppger dock att samarbetet mellan elevhälsan och övrig personal på programmet ligger i startgroparna och att det kommer att utökas framöver.

Av intervjun med lärare framgår att elevhälsan genomgått stora förändringar under senare år. Det har varit förändringar i personalen och många nya har tillkommit. Lärarna uppger att de inte haft så stort samarbete med elevhälsan, med undantag för med skolsköterskan. *"Vi bokar så klart tider för att eleverna ska träffa olika kompetenser ur elevhälsan."* Annars upplever lärarna att deras samverkan med elevhälsan är ett av skolans utvecklingsområden.

Även rektorn uppger vid intervjun att lärarnas samverkan med elevhälsan kan bli bättre: *"Pedagogerna kan ha en orealistisk förväntan på vad exempelvis en skolsköterska ska göra. Men å andra sidan kan det vara så att elevhälsan bättre skulle lära känna pedagogernas arbete."* Rektorn säger att de olika kategorierna måste ha bättre kunskap om varandras ansvarsområde.

Elevhälsans kontakter med aktörer utanför skolan varierar och är mycket beroende på person. Med vissa aktörer fungerar dialogen bra medan den med andra fungerar sämre. Enligt de intervjuade fungerar samarbetet med vårdcentralerna otroligt bra medan det bedöms halta vad gäller BUP. *"Men det kanske är*

vi som har fel och att eleverna egentligen inte behöver gå till BUP, jag vet inte...”, säger en av de intervjuade.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att elevhälsans hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete inte fungerar fullt ut i nära samarbete med skolans övriga personal.

Eleverna vid skolan har dock tillgång till samtliga kompetenser som elevhälsan ska innehålla liksom kunskap om hur de kommer i åtnjutande av de olika kompetenserna.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att granska om elevernas utbildningsbehov på språkintröduktion tillgodoses, och om eleverna på detta program får stöd och vägledning under sin utbildning och inför fortsatta studier och yrkesliv.

För att uppfylla detta syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1) Utformas utbildningen så att den är flexibel och anpassas efter elevernas skiftande förkunskaper och utbildningsbehov, med avseende på studietakt, omfattning och innehåll?
- 2) Får eleverna studie- och yrkesvägledning som en integrerad del av deras utbildning, så att de stöds och vägleds inför deras framtida utbildnings- och yrkesval?
- 3) Bedriver elevhälsan ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete i nära samarbete med skolans övriga personal?

Metod och material

Granskningsdesignen utgår från två elevers skolsituation på språkintröduktionsprogrammet. Information till granskningen samlas in genom dokumentstudier i form av verksamhetsredogörelse och annan dokumentation från skolenheten som belyser arbetet inom språkintröduktionsprogrammet. Dokumentstudier kompletteras med intervjuer med elever, pedagoger, elevhälsa, handledare, studie- och yrkesvägledare, rektor samt representanter för huvudmannen.

Skolinspektionen har inför granskningsbesöket begärt att få ta del av den dokumentation som finns kring eleverna i form av plan för utbildningen, individuell studieplan samt underlag av bedömningar av elevens kunskaper för upprättande av planen samt elevernas schema. Skolinspektionen har också begärt få in dokumentation av gymnasieenhetens systematiska kvalitetsarbete

avseende språkin introduktionsprogrammet samt eventuell information avseende språkinformationsprogrammet på skolan som kan vara av vikt för granskningen.